

**Ministerul Culturii al Republicii Moldova
Colegiul Național de Coregrafie**

Aprob
Directorul Colegiului Național de Coregrafie,

___/_____/2021

Curriculumul Disciplinar

S.05.A.041 Dans Duet

Specialitatea
21590 Coregrafie

Calificarea
265303 Balerin

Chișinău, 2021

Curriculumul a fost elaborat în cadrul Proiectului *EuropeAid/133700/C/SER/MD/12*
"Asistență tehnică pentru domeniul învățământ și formare profesională
în Republica Moldova",
implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene

Autor:

GÎRNEȚ EUGEN, profesor, grad didactic superior, maestru în artă.

Aprobat de:

Consiliul metodic-științific al Colegiului Național de Coregrafie

Director _____

____ / _____ 2021

Recenzie:

FILIPCIUC ALINA, profesor, director adjunct C.N.C;

MINDRIS ELIADE CRISTIAN, profesor, istoric al artei baletului.

Adresa curriculei pe internet:

Portalul național de învățământ profesional tehnic <http://www.ipt.md/ro/produse-naționale>

Cuprins

I. Preliminări.....	4
II. Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională	4
III. Competențele profesionale specifice modulului.....	5
IV. Administrarea modulului.....	5
V. Unitățile de învățare.....	5÷7
VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare.....	8
VII. Studiu individual ghidat de profesor	8
VIII. Programa de învățământ	8÷9
IX.Sugestii metodologice.....	9
X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale.....	9
XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii.....	9
XII. Resursele (bibliografie scrisă și vizuală) didactice recomandate elevilor	10

I. Preliminări.

Nota Bene: La lecția de dans duet, elevelle cu greutatea corporală mai mare de 48 kg, vor participa activ, dar nu vor fi ridicate de parteneri! Profesorul este direct răspunzător de eventualele accidentări a coloanei vertebrale a partenerilor băieți.

Respectând puritatea și tradiția pedagogiei ruse a școlii a Artei Baletului, implementată în peste 90% din marile școli ale artei coregrafice de pe întreg mapamondul, clasa a XII-a de cultură generală, este în fapt, atât teoretic cât și practic, anul VIII de pregătire în desăvârșirea deprinderii acestui dar, dat omenirii de divinitate. Este anul desăvârșirii maturității profesionale, iar pentru dansul duet reprezintă deprinderea și însușirea teoretică și practică, a ce așteaptă cu atâta nerăbdare publicul.... „*Pas de deux*”-ul!

Aria curriculară Coregrafică cuprinde de mai bine de 300 de ani disciplinele: **Dans romantic și clasic, Dans Duet, Dans contemporan, Dans de caracter, Dans scenic folcloric și Practica scenică** constituind căi de formare pentru specializarea „**Artist de Balet**”, având ca obiectiv instruirea diversificată a elevilor din școlile vocațional coregrafice profesionale, permițând elevilor integrarea profesională conform opțiunilor, sau orientarea judicioasă în studiul ulterior.

Disciplinele sus menționate contribuind la dezvoltarea unor competențe specifice în cunoașterea artei coregrafice, în special al cunoașterii gramaticii de expresie a minunăției „Sublimului Artelor – Arta Baletului”, atât în stilul romantic, cât și clasic.

Noul curriculum include studiul disciplinei **Dans Duet** lărgind aria limbajului coregrafic, multiplicând mijloacele de expresie a viitorului **artist de balet**.

Acest document reprezintă un instrument de lucru care prevede deplasarea accentului de pe acumulările mecanice de cunoștințe, pe asimilarea lor creativă, de pe caracterul informativ pe cel formativ al educației artistice specializate, centrând interesul pe elev și pe opțiunile sale.

Dansul duet ca disciplină de specialitate își propune:

- Familiarizarea elevilor în limbajul specific dansului în parteneriat (duo, trio, etc.), cu scop final diversificarea capacității limbajului de expresie;
- Formarea deprinderilor motrice susținute motivațional - intrinsec și ideatic;
- Crearea deprinderilor de gândire creativă în execuția cu amplomb a prizelor (băieți) și siguranța în prinderea acestora (fete);
- Dezvoltarea capacității într-un sistem axiologic propriu, prin cunoașterea proprietăților fizico-anatomice a corpului, a axei și centrului de greutate, a transferului acestuia de pe un picior de sprijin pe celălalt;
- Definierea propriei personalități, raportate stilurilor baletului romantic, clasic și contemporan.

Structura prezentei metodologii (curricule), alături de competențele generale și cele specifice acestei atât de inedite profesii, cea de **artist de balet**, conținuturile acesteia sunt organizate în concordanță cu fiecare competență, dar, în același timp, pot constitui mijloace și pentru realizarea altor competențe specifice (tehnice, stilistice și artistice). Profesorul având o libertate sporită de acțiune în funcție de particularitățile individuale ale elevilor, de opțiunile acestora, dar și în funcție de mijloacele didactice de care dispune (literatură de specialitate, desene, desfășurări grafice și cinemate, înregistrări video, etc.). Responsabilitatea profesorului față de calea aleasă în dezvoltarea competențelor, prin diversificarea conținuturilor, crește evident în aceeași măsură.

II. Motivația și utilitatea modulului pentru dezvoltarea profesională.

Modulul Dans Duet are următoarele competențe generale:

- Operarea cu elemente de limbaj specific dansului romantic, clasic, neo-clasic și contemporan în abordarea creațiilor artistice;
- Interpretarea creativă, utilizând limbajul propriu artei coregrafice.

Valorile și aptitudinile impuse modulului:

- Disponibilitatea pentru receptarea specializată a creației coregrafice clasice aparținând fondului cultural național și universal;
- Receptivitate față de diversitatea culturală definite istoric și geografic;

- Disponibilitatea de a transfera în viața socială valori estetice autentice;
- Manifestarea inițiativei în susținerea propriilor opinii estetice.

Alegerea unui duet romantic sau clasic din repertoriul consacrat, pentru practica scenică a elevilor:

Principalele criterii:

1. combinație armonioasă între parteneri (înălțime, greutate, aspect);
2. posibilitățile și abilitățile elevilor în însușirea elementelor constitutive baletului romantic și clasic, conforme cu anul de pregătire practică și teoretică;
3. un rol unic (liric, eroic, tragic, grotesc, comic);
4. muzicalitate, expresivitate emoțional-plastică și trăirea artistică a rolului.

III. Competențele profesionale specifice modului.

Competențele profesionale ale viitorului absolvent evidențiază capacitatea de a integra cunoștințele teoretice cu deprinderile practice în realizarea activității profesionale și a obține performanțe descrise în calificarea profesională. Disciplina **Dans Duet** formează următoarele competențe profesionale specifice:

- Utilizarea elementelor de limbaj romantic și clasic („*adagio*” la centrul sălii, „*allegro*”, sărituri mici și mari în execuția „*grand allegro*”, rotații mici și mari, de la simplu la complicat, prize mici și mari).

- Evidențierea elementelor identificate, care conferă caracterul de legătură în „*adagio*”. Corelarea elementelor din grupa pașilor de legătură, cu elemente din grupa mișcărilor fundamentale;

- Utilizarea tehnicii de atac a forței și a vitezei, în executarea săriturilor în realizarea prizelor de mare amplitudine și virtuozitate;

- Utilizarea tehnicii de coordonare partenerială, în executarea prizelor și a mișcărilor de virtuozitate;

- Deprinderea interpretării unui Pas de deux din repertoriul consacrat (elemente din „*adagio*” și „*coda*”), respectând tempo-ul muzical, încercând a conferi o trăire artistică conformă personajului interpretat.

IV. Administrarea modului.

Semestrul	Numărul de ore			Modalitatea de evaluare	Numărul de credite	
	Total	Contact direct				Lucrul individual
		Prelegeri	Practică			
V	60	-	45	15	Examen	2

V. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
1. Tehnica interpretării prizelor în aer.		
UC1. Utilizarea elementelor de limbaj romantic și clasic („ <i>adagio</i> ”) la centrul sălii, „ <i>allegro</i> ” cu sarituri mici și mari, în „ <i>grand-allegro</i> ”.	<p>1. Sărituri mari ale partenerei, cu deprindere de la sol virtuoză și ridicările acesteia de către partener cu fixație fermă pe umărul acestuia.</p> <p>2. Împingerea cu forță a partenerei, ea aflându-se în rotație, din poziția „<i>poisson</i>” (peștișorul), finalizând complexitatea elementului, în poziția „<i>hirondelle</i>” (rândunica), cu fixație fermă pe umărul partenerului.</p>	<p>A1. Dezvoltarea rezistenței, puterii și stabilității.</p> <p>A2. Deprinderea lejerității în păstrarea echilibrului și a verticalității axei corpului.</p> <p>A3. Deprinderea transferării centrului greutatei corpului, de pe vârful degetelor pe toată talpa și invers.</p>

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
	<p>3. „<i>Tour en l'air</i>” al partenerii din poziția a V-a, a picioarelor, cu prinderea acesteia de partener și fixare pe umărul acestuia, priza fiind pe talie, cu ambele mâini.</p>	
<p>UC2. Evidențierea elementelor identificate, care conferă caracterul artistic și de legătură în adagio.</p>	<p>4. „<i>Grand jeté</i>” al partenerii, cu priza ambelor mâini ale partenerului și finalizare din poză aeriană pe umărul acestuia. Săritura este executată cu plecare din spatele partenerului. 5. Sărituri mari („<i>grand saute</i>”) ale partenerii și prize cu poziționarea acesteia pe umăr cu brațele ei, perfect întinse în poziție verticală față de podea.</p>	<p>A4. Implementarea participării active ale ambilor parteneri. A5. Combinarea deprinderilor cumulate pentru executarea combinațiilor dificile.</p>
<p>UC3. Corelarea elementelor din grupa pașilor de legătură, cu elemente din grupa mișcărilor fundamentale și de virtuozitate.</p>	<p>6. „<i>Pas sauté</i>” sau „<i>pas assemblé</i>”, al partenerii, cu priza partenerului în zona lombară a acesteia. 7. Din „<i>demi plié</i>”, piciorul de sprijin al partenerii, partenerul o ridică în „<i>arabesque I</i>” sau în „<i>arabesque IV</i>”. 8. Prindere și priză fermă a partenerului, pe talia partenerii în „<i>arabesque III</i>” din avânt, sau executat din „<i>pas sissonné tombé</i>”.</p>	<p>A6. Adaptarea la complicarea exercițiilor învățate anterior.</p>
<p>UC4. Utilizarea tehnicii de atac a forței și a vitezei, în executarea săriturilor de mare amplitudine și virtuozitate.</p>	<p>9. „<i>Grand jeté</i>”, executat în „<i>arabesque I</i>”, de către parteneră, cu priza ambelor mâini ale partenerului, pe talie, mutate rapid sub coapse. 10. „<i>Grand jeté</i>”, din „<i>attitude effacé</i>”, al partenerii, cu priza ambelor mâini ale partenerului pe talie în poziție inițială, mutate rapid sub coapse. 11. „<i>Grand fouetté sauté</i>”, a partenerii, terminat în „<i>arabesque-ul IV</i>” al acesteia.</p>	<p>A7. Executarea mișcărilor în tempo muzical moderat și dinamic. A8. Calitatea mișcărilor executate, tehnica și expresivitatea artistică în timpul execuției.</p>
<p>UC5. Utilizarea tehnicii în <i>pointe</i> (fete), la execuția mișcărilor de virtuozitate.</p>	<p>12. „<i>Saut de basque</i>” cu prinderea partenerii când piciorul ei de lucru se află în poziția „<i>retire</i>” (de retragere) și poziționarea acesteia de către partener în poziție statică. 13. Priză fermă a partenerului, cu susținerea partenerii în poziția „<i>hirondelle</i>” (rândunica), executată din alergare cu avânt, sau din „<i>pas sissonné tombé</i>”. poziție șezută.</p>	<p>A9. Dezvoltarea capacităților emoțional - senzoriale de a percepe partenerul la cel mai mic imbold.</p>

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
	<p>14. Cu sprijin al unei mâini (priză), a partenerului, pe talie și cealaltă mână în unghiul format la încheietura genuchiului, se ridică partenera în poziție orizontală, spatele paralel cu podeaua.</p> <p>15. ”Grand saute” executate cu avântul ambelor picioare, aterizare identică („échappé- sauté”), sau pe un picior cu aterizare identică.</p> <p>16. ”Grand saute” cu finalizare statică și fermă pe unul din umerii partenerului.</p> <p>17. ”Grand saute”, ample, virtuozitate și cu detentă, ale partenerii, cu ridicarea acesteia deasupra capului, mâinile partenerului fiind perfect întinse înspre în sus.</p>	
2. Interpretarea creativă, utilizând limbajul propriu artei coregrafice.		
<p>UC1. Identificarea varietății de expresie a formelor.</p>	<p>1. Raportul formei raportat la:</p> <p>a. timp;</p> <p>b. spațiu;</p> <p>c. ritm (tempo);</p> <p>d. intensitatea și intenționalitatea mișcării;</p> <p>e. conținut și exprimare artistică.</p>	<p>A1. Aplicarea în profunzime a componentelor baletului romantic și clasic, dar și a elementelor neo-clasicului (vezi George Balanchine) și a elementelor baletului contemporan (vezi Lester Horton).</p>
<p>UC.2 Aplicarea principiilor baletului romantic și clasic în executarea combinațiilor de mișcări.</p>	<p>2. Structurile romantice și clasice în stilistica formei și în relația muzică-dans (urmărirea liniei melodice în balet).</p>	<p>A2. Executarea mișcărilor în tempo-ul solicitat, expresivitate și trăire artistică.</p>
<p>UC.3 Analizarea modalităților de configurare a structurilor mișcării.</p>	<p>3. Frazarea structurilor mișcării (cuplul între parteneri, relația cu muzica și cuplul spațiu/timp), conform legilor fizicii mecanice (teoriile lui Newton, privitor la mișcarea unui corp în spațiu și timp).</p>	<p>A3. Capacitatea de frazare și înțelegere a combinațiilor complicate și execuția lor corectă.</p>
<p>UC.4 Aplicarea unor metode proprii de învățare, în scopul îmbunătățirii performanțelor (fără abatere de la programa școlară specifică (în concordanță) cu specificul baletului.</p>	<p>4. Vizionarea de înregistrări video comentate, a lecțiilor de verificare și a examenelor altor școli.</p>	<p>A4. Creșterea nivelului de percepție a materialelor video vizionate.</p>

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr. crt.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Lucru individual
			Prelegeri	Practică	
1.	„Adagio” mic	15	-	5	2
2.	„Adagio” mare	20	-	15	5
3.	„Allegro” sărituri mici („ <i>petit sauté</i> ”)	10	-	10	2
4.	„Grand allegro” sărituri mari de virtuoziitate („ <i>grand saute</i> ”)	15	-	15	6
	Total	60	-	45	15

Sunt trei tipuri de lecții: bazate pe „Adagio”, „Allegro” și „Grand allegro”

Repartizarea timpului de lucru va fi următoarea:

Exerciții „Adagio” - 15 min. „Adagio mic” și 20 min. „Adagio mare”;

Exerciții „Allegro” - 10 min. și „Grand allegro” - 15 min;

Antrenarea tehnicii de virtuoziitate - 10 min.

VII. Studiu individual ghidat de profesor.

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
I. Elaborarea combinațiilor			
Nomenclatorul mișcărilor pentru anul de studiu.	Combinații în forma scrisă, orală și practică.	Prezentarea combinațiilor alcătuite. Oral și practic.	Prestabiliți de profesor
2. Învățarea numerelor artistice de pe suport video			
Suport video	Dansul acompaniat	Prezentarea numărului	Prestabiliți de profesor
3. Vizionarea spectacolelor de balet			
Spectacole de balet	Analizarea spectacolului	Prezentarea opiniilor despre spectacol în sine (coregrafie, trăire artistică, interpretare).	Prestabiliți de profesor

VIII. Programa de învățământ.

1. Nomenclatorul elementelor specifice baletului romantic și clasic, specific anului II de studiu, combinații în exemplificare practică;
2. Exerciții de poziționare corectă a axei proprii și a partenerii;
3. Prize de talie, mâini, coate, umeri, etc.;
4. Toate formele de „*relevé*” pe un picior sau ambele;
5. Diverse forme de „*grand port de bras*”;
6. Mișcări și elemente auxiliare de legătură în dansul duet;
7. „*Promenade*” la 90°, 180° și 360° în toate formele de arabesque;
8. Rotații tip „*battement soutenu*” și „*grand fouetté en face*”;
9. „*Tour lent*” în toate posturile (poze) mari;
10. Toate formele de „*pirouette*” din pozițiile a IV-a și a V-a;

11. Toate formele de ieșiri din axă, „cambre”-uri cu susținere spre față, lateral dreapta, lateral stânga;
12. Formele de „*grand fouetté en tournant*”;
13. „*Pirouette*” în posturile mari (poze) la 90°- „*a la seconde*”;
14. Sărituri cu finalizare în brațele partenerului în poziția „*poisson*” (peștișorul), acesta asigurând partenerii o priză sigură și eficientă;
15. „*Grand saute*”, ample, virtuozitate și cu detentă, ale partenerii la nivelul pieptului și umerilor partenerului, cu prindere sau fără prindere.

IX. Sugestii metodologice.

Clasa a XII-a corespunde anului 8 de studiu al disciplinei *Dans romantic și clasic*. Este anul în care se finalizează etapa începută în clasele primare și gimnaziale, finalizând-o.

Se recomandă ca proiectarea anuală a unităților de conținut, să concentreze în primul semestru principalele categorii de mișcări, pentru ca cea de-a doua parte a anului școlar să fie rezervată consolidării deprinderilor de execuție, prin combinații cu un grad de complexitate sporit.

Sugerăm ca, în cadrul orelor de studiu, timpul alocat exercițiilor executate la mijlocul sălii, sărituri și *pointe* (pentru clasele de fete), să fie mai mare decât cel destinat încălzirii și plasării treptate, prin exercițiile de la bară.

Specific anului opt, terminal, este conștientizarea de către elevi a propriilor posibilități de exprimare, raportate solicitările cadrului didactic și a temei coregrafice interpretate.

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Activitățile de evaluare vor fi orientate spre motivarea elevilor și obținerea unei păreri (opinii) permanente, fapt ce va permite corectarea operativă a procesului de învățare, stimularea autoevaluării și a evaluării reciproce, evidențierea succeselor și implementarea evaluării selective sau individuale.

Axarea procesului de învățare - predare - evaluare pe competențe, presupune efectuarea evaluării pe parcursul întregului proces de instruire. Evaluarea continuă va fi structurată în evaluări formative și evaluări sumare (finale) ce țin de interpretarea creativă a informațiilor și de capacitatea de a rezolva situațiile date.

Evaluarea se va realiza pe baza observației continue a elevilor, în cadrul verificărilor semestriale și al examenului anual.

Produsele recomandate pentru evaluarea nivelului de dezvoltare a competențelor sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Nr. crt.	Produse pentru măsurarea competenței	Criterii de evaluare a produselor
1.	Executarea corectă și fluentă a elementelor recomandate din nomenclatorul mișcărilor specifice, corespunzător nivelului de pregătire.	<ul style="list-style-type: none"> • Memorarea combinațiilor; • Corectitudinea pozițiilor mâinilor, picioarelor și corpului; • Exactitatea executării mișcărilor; • Cunoașterea terminologiei; • Viziunea clară asupra timpului și spațiului necesar executării elementelor; • Executarea mișcărilor și a trăirilor artistice conform acompaniamentului muzical.

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii.

Cerințe față de sălile de studiu	
Pentru orele practice	Bară
	Oglindă
	Iluminat artificial sau mixt, suficient
	Pardosea din lemn sau linoleu
	Acompaniament muzical (pian sau înregistrări audio)

XII. Resursele didactice recomandate elevilor.

Vor fi indicate doar resursele didactice ce sunt puse la dispoziția elevilor de către instituția de învățământ, ce pot fi procurate sau accesate de către elevi.

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/ accesată/ procurată resursa	Numărul de exemplare disponibile
1.	N.N.Srebrennikov. „Suportul în dansul duet”. JL, 1980 și toate celelalte ediții.	Biblioteca Colegiului Național de Coregrafie al Rep. Moldova, Chișinău.	25
2.	„Dansul în duet”. Film didactic, realizat de studioul cinematografic „Lenfilm”, în 3 serii. 1971 prima serie, 1972 seria a doua și 1985 seria a treia. Realizator N.N. Srebrennikov, cu participarea artiștilor de balet de la Teatrele de Operă și Balet din Leningrad.	Colecția video în format analogic (casete video) și digital (în format DVD) a Colegiului Național de Coregrafie al Rep. Moldova, Chișinău.	12